

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení k pravopisným jevům - ČJL**Pracovní list 20****Autoři: J. Hašek**

Švejk před Švejkem, Povídka o obrazu císaře Františka Josefa I. – umělecký text (ukázka)

V Boleslav- Mladé žil Petiška papírn-k. B-dlil zákony a ctíl odnepam-ti proti kasárnám. O narozeninách císařských a jin-ch příležitostech c. k. rakousk-ch v-sil domek na svůj černožlutý prapor a dodával do kasína d-stojnického lampióny. Do židovsk-ch kořalen prod-val obraz- Františka Josefa na četn-cké stanice a po mladoboleslavském okre-e. Dodal by b-l panovníka obraz- i do -kresu školn-ho škol, ale obraz- jeho neměl- tu velikost zemskou radou školní schv-lenou. Jednou školní -nspektor na hejtmanství řekl to mu c.k. jednou zemský: „Vel-ce lituji, Petiško pane, ale nám vy chcete c-saře pána dodat širšího a delšího, než předeps-no je slavné zemské rad- výnosem ze dne 20. října 1891. V-nosem ustanovený c-sař pán o něco kratší je. Jedině př-pustný je p-n císař délky 48 cm a šířky 36 cm. Dlouhý -áš je p-n c-sař 50 cm a 40 cm široký.“ (...)

Úkol:

1. Vytvořit logický text s respektováním pravidel platného českého slovosledu, pravopisu a interpunkce.
2. Doplnit chybějící části slov, zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Charakteristika jazyka autora.
4. Charakterizovat dobu vzniku textu.
5. Převyprávět zápletku textu.
6. Zdůvodnit, proč řadíme text k tzv. humorným. Uvést příklady řešení.
7. Najít v textu zkratku a vysvětlit její význam.

Autor: Z. Jirotka

Saturnin – umělecký text (ukázka)

(...) Samozřejmě že dědeček nemá kapesní hod.....-y poháněné-ou. Takový nesm-sl si může v-myslet jen S.....-in. Chtěl tím patrně s-mbolicky naznačit, že d-deček má ve svém domě všechno, na co se po.....-áte, zařízení na elektřinu. Otvírání dv.....-í, topení, vaření, větrání, osv.....-í, holení a cigaret.

Dědeček je mohutn- starý s brunátnou pletí, šedivými a veselýma (..)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov v textu, případně celá slova.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Najít v textu několikanásobný větný člen.

Autor: Z. Jirotka

Saturnin – umělecký text (ukázka)

(...)

Snad nebyl omoudřejší, sijná svobodný a poměrně mladý člověk, vzal sluhu, dásť od konce, výtřední a příliš ro-
mánové, jestože by se v Čechách našlo velmi mladých mužů, kteří by měli svého sluha, a měkldně a
konzervativní povaze je vzpomínka na to, že jsem udělal něco tak neobvyklého, nepřijemná. (...)

Úkoly:

1. Vytvořit pravopisně a interpunkčně správný text.
2. Vymyslet titul k danému textu.
3. Najít v textu neohebné slovní druhy.
4. Vytvořit synonyma ke slovům: výtřední, příliš, snad, poměrně, svobodný.
5. Označit v textu věty hlavní a vedlejší.
6. Najít v textu příklady slov, která vznikla odvozováním.
7. Najít v textu příslovečné spřežky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: J. Hašek

Švejk před Švejkem, Švejk stojí proti Itálii – umělecký text (ukázka)

Svejk sel na vojnu se srdcem veselým. Jednalo se mu o to aby uzil na vojne nějakou legraci a podarilo se mu uvesti v uzas celou posadku v Tridentu i s hlavním velitelem. Svejk byl stále usmevavy libezny ve svém chovani a proto snad byl také stále zavren.

A když vysel z vezeni s usmevem odpovídal na všechny otázky s naprostým klidem opet sel se dat zavrit spokojen ve svém nitru ze před nim mají strach vsichni dustojnici cele posadky v Tridentu. Ne strach pro jeho hrubost naopak strach z jeho uctivych odpovedi z jeho uctiveho pocinani a laskavych pratelskych usmevu z nichž jim bylo uzko.

Úkoly:

1. Doplnit interpunkci v textu.
2. Doplnit diakritiku v textu.
3. Charakterizovat hlavní postavu z textu.
4. Rozebrat slovní zásobu v textu.